KOTIMAISET NAUTAKASVATTAMON KALUSTEET
ransuco ransuco.fi 02-484 080

MAASEUDUN TULEVAISUUS
NRO 31 - PERUSTETTU 1916
MAANANTAINA 16. MAALISKUUTA 2015

Laadukkaat lannoitteet
BELOR PREMIUM
Muista lannoitteet!
Koko Suomen kattava jälleenmyyjäverkostomme Isännän asialla!
www.beloragro.fi

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

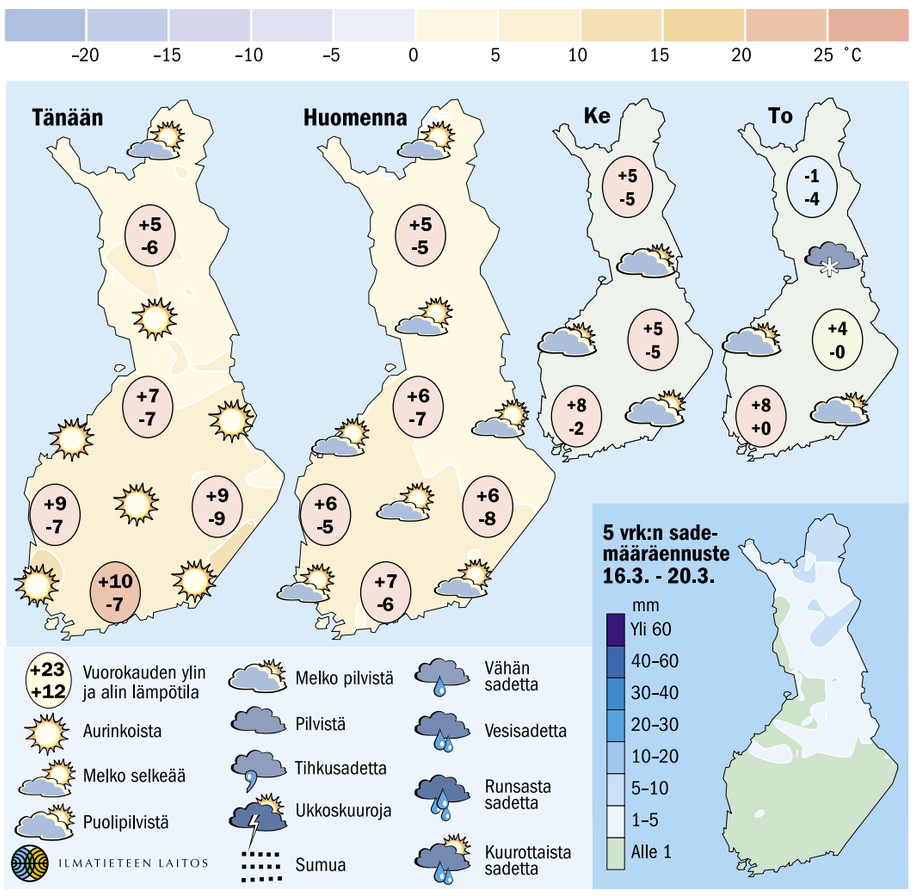

Kelirikko riivaa koko maata

Kevään kelirikko on jo alkanut ja siitä on tulossa tänä vuonna tavallista vaikeampi.

Elykeskusten ennusteiden mukaan kelirikko alkaa tavallista aiemmin ja kestää pidempään.

Varoitusmerkkejä asennetaan jo eri puolille maata, ja painorajoituksia asetetaan tarpeen mukaan.

Pirkanmaan kelirikosta odotetaan vaikeinta seitsemään vuoteen. Vaikeuksia ennustetaan etenkin raskaalle liikenteelle Tampereen pohjoispuolisilla sorateillä, mutta sade ja lämpötilan vaihtelut ovat tehneet vaurioita myös päällystetyille teille.

Kelirikkoa ennustetaan esiintyvän keskimääräistä enemmän myös Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa, Kaakkois-Suomessa, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.

Soratie rikkoontuu, jos pohjaveden pinta jäi alkutalvesta korkealle ja muodosti jäätä tierakenteisiin. Lauha talvi onkin aiheuttanut sorateille pintakelirikkoa ja velliintymistä.

Kaakkois-Suomessa päällystetyt tiet ovat kärsineet normaalia enemmän, joten odotettavissa on reikiintymistä.

Pohjois-Savon elykeskuksen mukaan Itä-Suomessa saatetaan joutua lisäämään painorajoituksia aiemmista vuosista. Kelirikkoisten sorateiden korjauksiin on käytettävissä 700 000 euroa, mikä riittää elykeskuksen mukaan vain välttämättömiin korjauksiin.

Yleisimmin käytetty painorajoitus on 12 tonnia.

Syynä lauha talvi

Tavallista pahempi kelirikkokevät johtuu siitä, että lauhan ja sateisen syksyn ja talven jälkeen teillä on routaa normaalitalvea vähemmän. Jatkon ratkaisee sää: jos kevään säät ovat roudan sulaessa pilviset ja sateiset, sulaa routa nopeasti ja tien pinta voi liejuuntua. Kelirikkoa lieventävät hitaasti etenevä viileä kevät, aurinkoiset päivät ja yöpakkaset.

Pintakelirikko voi muuttua tierungon sulamisen myötä runkokelirikoksi, jolloin tien kantavuus heikkenee ja joudutaan käyttämään painorajoituksia.

Rajoituksilla turvataan elintärkeät kuljetukset ja pääsy talouksiin henkilöautolla. Elintärkeitä kuljetuksia ovat muun muassa maidon, energian, teuraseläinten, eläinrehun, siemenviljan ja polttoaineiden kuljetukset, maatalouskoneiden siirrot kevätkylvöissä, tilakohtaiset lietelannan ajot, kauppojen päivittäistavarakuljetukset sekä linja-autoliikenne ja hälytysajot.

Sen sijaan esimerkiksi puutavarakuljetuksia ei katsota elintärkeiksi kuljetuksiksi. Elykeskus voi myöntää niihin maksullisia kuljetuslupia.

Kuivata ja kuivata

Suomen tieyhdistyksen toimitusjohtaja Jaakko Rahja suree teiden surkeaa kuntoa ja rahapulaa: tämän vuoden yksityistierahat ovat esimerkiksi Etelä-Pohjanmaalla jo loppu.

Pienikin raha auttaisi.

”Kuivatus, kuivatus ja kuivatus. Ojituksen, rumpujen ja kaltevuuksien laittaminen kuntoon ei ole iso juttu, mutta olennaista kelirikon torjunnassa.”

Kelirikko aiheuttaa hänen mukaansa pelkästään metsäteollisuudelle yli 100 miljoonan euron menetykset vuosittain kiertoteiden, kaluston ja puun laatuongelmien vuoksi.

EIJA MANSIKKAMÄKI

PASI LEINO

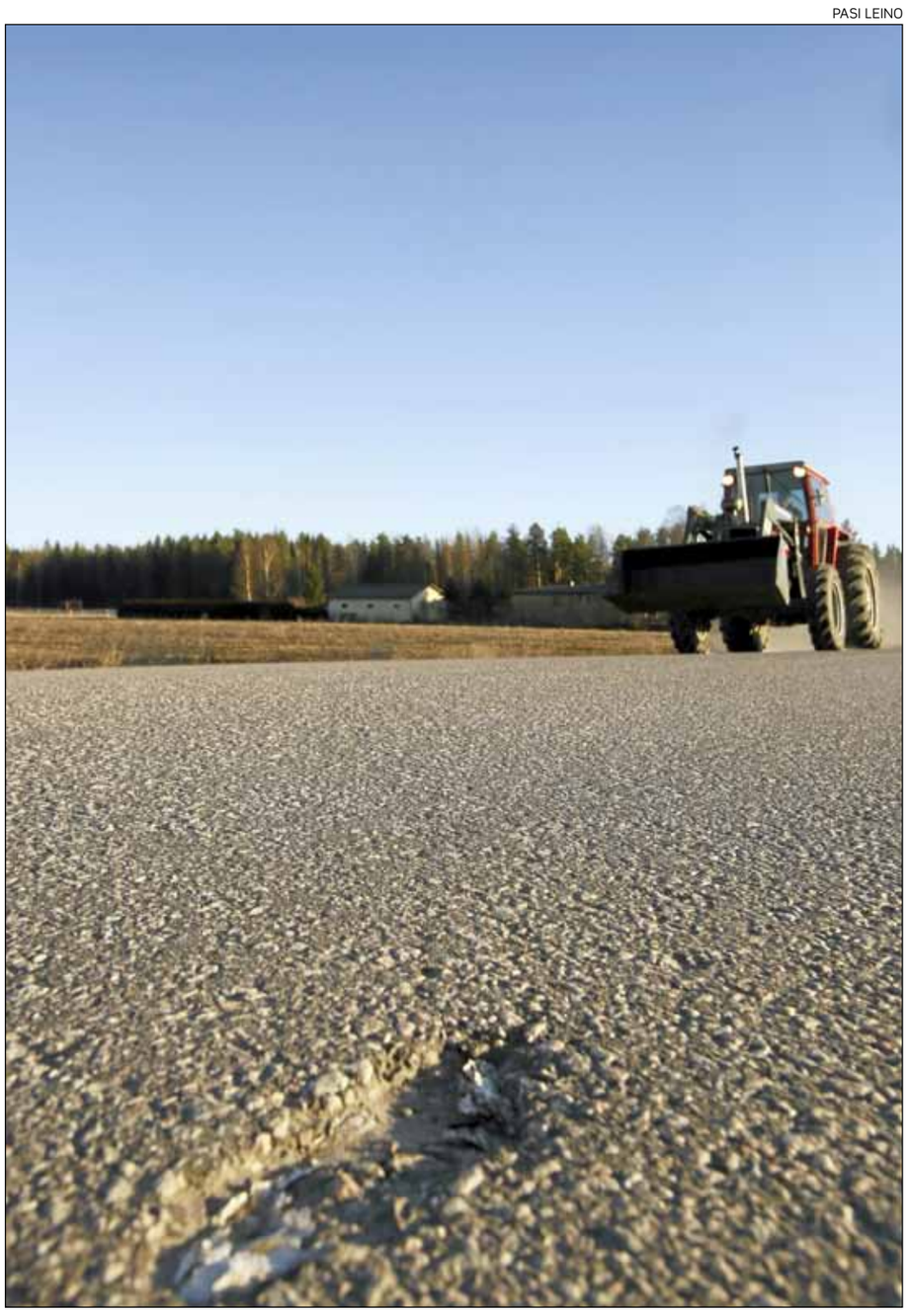

Jos kelirikkovauriot äityvät pahoiksi, ensin kiristetään nopeusrajoituksia ja lopulta painorajoituksia.

Viikko alkaa aurinkoisessa säässä

JAKSON ALUSSA KORKEAPAINEEN ALUE pysyttelee maamme yllä, sää on poutainen ja varsin selkeä. Jakson lopussa korkeapaine väistyy kaakkoon ja maan pohjoisosan yli itään liikkuu matalapaineen alue, samalla sää kylmenee pohjoisesta alkaen.

PÄIVÄN YLIN LÄMPÖTILA on +4 ja +10, Lapissa +6 ja -2 asteen välillä. Yön alin lämpötila on -2 ja -10 asteen välillä. Jakson lopussa sää kylmenee pohjoisesta alkaen.

JAKSON ENNUSTETTU SADEMÄÄRÄ on vedeksi muutettuna 0–2 milliä, maan pohjoisosassa 1–5 milliä.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN AIKANA sää on tavanomaista kylmempää. Ajoittain sataa vähän lunta, etelässä myös räntää ja vettä.

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpötila	Pilvisyys	Sade 5 vrk
Helsinki	6	◐	0.2
Kiikala	6	◐	0.4*
Turku	7	◐	0.4
Jomala	4	◐	
Pori	5	◐	0.8
Niinisalo	2	○	4.5
Tampere	4	◐	0.7
Jokioinen	5	◐	
Lahti	5	◐	
Kouvola	5	◐	0.3
Lappeenranta	4	◐	0.6
Mikkeli	5	◐	*
Ilomantsi	3	◐	2.9
Joensuu	1	◐	2.5
Kuopio	3	◐	3.3
Viitasaari	2	◐	0.5
Jyväskylä	1	◐	3.0
Ähtäri	5	◐	3.0
Kauhajoki	5	◐	5.3
Vaasa	5	◐	2.9
Ylivieska	2	◐	2.3
Kajaani	-1	◐	3.7
Oulunsalo	4	◐	4.8
Pudasjärvi	1	◐	3.4
Suomussalmi	3	◐	5.6
Kuusamo	3	◐	4.3
Rovaniemi	2	◐	5.2
Pello	2	◐	4.8
Salla	4	◐	3.0
Sodankylä	4	◐	2.1
Muonio	3	◐	1.0
Kilpisjärvi	-1	◐	5.7
Ivalo	3	◐	
Utsjoki	3	◐	

*jaksossa puuttuv(i)a päiv(i)ä

Sää eilen klo 11 ○ = selkeää
Sadejakso päättyen eilen klo 8 ◐ = puolipilvistä
● = pilvistä

Kestotilaajana saat aina enemmän!
Maaseudun Tulevaisuuden kestotilaajana saat:
TÄYDELLISEN SÄÄPALVELUN
Lukuoikeuden Maaseudun Tulevaisuuden ja Kantri -kuukausiliitteen näköislehteen ja arkistoon.
Lukuoikeuden Maaseudun Tulevaisuuden tableteille optimoituun lehteen lukulauta.m1t.fi
Lue lisää eduista Maaseudun Tulevaisuuden nettisivuilta www.maaseuduntulevaisuus.fi

Maatalouden sääpalvelun puhelinnumero
Kaikkialla maassa alueellisena numerosta:
0600 10620
• 24 tuntia vuorokaudessa
• hinta: 0,93 e/min + paikallispuhelumaksu
Ilmatieteenlaitoksen

TEEMANUMEROSSA ilmoituksesi huomataan.
Maaseudun Tulevaisuuden lukijat ovat kiinnostuneita teemanumeroiden erikoisartikkeleista.
Lehti luetaan tarkkaan, toimituksellista ja asiantuntevaa sisältöä arvostetaan.
Teemanumeroissa saat ilmoituksellesi hyvän huomioarvon.
Maaseudun Tulevaisuus on Suomen 2. luetuin päivälehti.
Lukijamäärä 336 000 (KMT 2014). Levikki 78 899 (LT 2014).
Ilmestymispäivät ovat maanantai, keskiviikko ja perjantai.

Soita 020 413 2321 ja kysy lisää!
MAASEUDUN TULEVAISUUS

Sudet tappoivat naudan – kaatolupa oli toimenpidekiellossa

Kannanhoidollisesta sudenmetsästyksestä tehdyt valitukset johtivat poikkeuslupien jäädytykseen helmikuussa Pohjois-Hämeessä, Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa.

Koska Pohjois-Hämeessä vahinkoriski oli akuutti, sinne haettiin toisenlaista eli vahinkoperusteista poikkeuslupaa suden kaatoon. Lupa myönnettiin, mutta siitäkin tehtiin valitus, minkä seurauksena oikeus jäädytti välittömästi tämänkin luvan.

Toimenpidekiellon aikana sudet ehtivät tappaa lihakarjatilan naudan. Pedot olivat tehneet vahinkoja jo aikaisemminkin samalla maatilalla.

Viime torstaina Hämeenlinnan hallinto-oikeus päätti, että vahinkoon perustuva lupaa saadaan kuitenkin käyttää eli täytäntöönpanokielto kumottiin.

Metsästysaikaa yhden suden pyyntiin on 27.3. saakka.

Valituksista aiheutuneen viivästyksen vuoksi on kuitenkin epävarmaa, päästäänkö vahinkoja tehneiden petojen jäljille.

”Ongelmana on, että lumet vähenevät koko ajan”, toteaa Suomen riistakeskuksen julkisten hallintotehtävien päällikkö **Sauli Härkönen**.

Metsästys päättyi

Kannanhoidollinen sudenmetsästys päättyi eilen. Susia kaadettiin määräaikana 17. Eilisen iltapäivän tiedon mukaan kaksi lupaa oli jäämässä käyttämättä Pohjois-Karjalassa, koska hankikeli vaikeutti jäljittämistä.

Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Pohjois-Hämeessä kannanhoidollinen metsästys jäi väliin valitusten ja toimenpidekieltojen vuoksi. Käyttämättä jäi viisi lupaa.

Hallinto-oikeuksien päätöksiä metsästyksen laillisuudesta ei ole edelleenkään tullut. Vaasan hallinto-oikeus ei ehtinyt metsästysaikana edes päättää, asetetaanko toimenpidekieltoa vai ei.

Härkönen arvioi, että päätöksiä joudutaan odottamaan vielä useita kuukausia.

HANNA LENSU

Kalastuslaki hyväksyttiin

39 euron maksulla saa kalastaa koko maassa

Uusi kalastuslaki hyväksyttiin eduskunnassa perjantaina.

Uuden lain myötä kalastuksenhoito- ja viehekalastusmaksu yhdistetään yhdeksi kalastonhoitomaksuksi, jonka maksavat kaikki muuta kalastusta kuin ongintaa ja pilkintää harrastavat 18–64-vuotiaat kalastajat. Maksu on 39 euroa koko vuodelta, ja se oikeuttaa kalastamaan yhdellä vieheellä koko maassa.

Laki saa vielä kylkiäisekseen asetuksen, jossa säädetään monista yksityiskohdista. Asetuksessa on muun muassa tarkoitus velvoittaa, että kaikilta yksivuotiaina tai vanhempina istutetuilta lohilta, järvilohilta ja meritaimenilta leikataan rasvaevät.

Näin kalastajat erottavat luonnonkalat ja istutetut kalat ja osaavat vapauttaa luonnonkalat takaisin veteen.

Vesialueen omistajalla on maa- ja metsätalousministeriön mukaan jatkossakin oikeus määrätä omien vesiensä kalastuksesta. Vesialueen omistaja voi myös asettaa lupaehtoja myymiinsä kalastuslupiin.

Uuden kalastuslain on tarkoitus tulla voimaan ensi vuoden alussa.

HANNA LENSU

Kalanjalostajille tarjolla kriisitukea

Venäjän tuontikiellosta kärsineet kalanjalostajat ja ammattikalastajat voivat hakea valtiontukea 31.3. mennessä, tiedottaa maa- ja metsätalousministeriö. Hallitus on varannut 600 000 euroa tukirahaa kiellosta kärsineille yrittäjille.

Tukea ei voida vielä myöntää, koska Euroopan komissio ei ole antanut tuelle vielä hyväksyntäänsä. Ministeriö ja Varsinais-Suomen elykeskus päättivät kuitenkin käynnistää haun jo nyt, jotta tuen myöntämistä ja maksamista voitaisiin jouduttaa. Venäjä asetti kalantuontikiellon 7.8.2014.

Tukirahaa haetaan Varsinais-Suomen elykeskukselta.

HANNA LENSU

Kalastajien hyljesietopalkkiot haussa

Ammattikalastajat voivat saada sietopalkkiota hylkeiden aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi. Viime vuotta koskevan palkkion hakuaika on maaliskuun puolivälistä huhtikuun puoliväliin.

Hakemukset toimitetaan elykeskukseen.

Hakemusasiakirjat on lähetetty kaikille ammattikalastajille luokissa 1 ja 2. Asiakirjat ovat tulostettavissa myös maa- ja metsätalousministeriön verkkosivuilta.

Sietopalkkio kohdennetaan erityisesti rannikkokalastajien pieni- ja keskituloisille kalastajille. Ministeriön arvion mukaan ammattikalastajilla, joiden saaliit ovat suuret, on suhteessa vähemmän hylkeistä johtuvia ongelmia kuin pieni- ja keskituloisilla ammattikalastajilla.

Euroopan kalatalousrahaston hyljesietopalkkioiden määrärahat ovat vähentyneet vuosi vuodelta. Viime vuoden palkkioihin varattiin Suomen elinkeinokalastuksen toimintaohjelmassa 1 375 000 euroa. Tänä vuonna maksetaan sen verran, mitä varoja on jäänyt käyttämättä.

Ensi vuonna palkkiot maksetaan uudesta rahastosta.

SUVI NIEMI

Tenon lohisaalis 99 tonnia

Viime vuonna Tenojoelta nousi lohta saaliiksi 99 150 kiloa, kertoo Luonnonvarakeskus Luke.

Kokonaissaalis kasvoi neljänneksen edellisvuodesta, mutta oli noin viidenneksen pienempi kuin pitkän aikavälin keskisaalis 125 tonnia.

Lohta kalastettiin Suomen puolelta yli 54 tonnia ja Norjan puolelta reilut 44 tonnia.

Tasan puolet Suomen puolen lohisaaliista narrasivat utsjokelaiset kalastajat. Kalastusmatkailijat saivat 48 prosenttia ja Tenon sivujokien erilliset vapakalastajaryhmät kaksi prosenttia.

Norjan puolella paikkakuntalaisten osuus oli moninkertainen matkailijoihin nähden.

Suomen ja Norjan rajajoki Teno on Pohjois-Euroopan suurin ja tuottoisin luonnontilainen lohijoki.

Lohisaaliiden ja lohenkalastuksen seuranta on osa Suomen ja Norjan välistä kalastussopimusta.

SUVI NIEMI

YMPÄRISTÖSTÄ LYHYESTI

Saimaannorppa kuoli kalaverkkoon

Aikuinen saimaannorppauros on kuollut kalaverkkoon Pihlajavedellä, ilmoitti Metsähallitus viime viikolla. Tapaus on toinen tänä vuonna tietoon tullut kalanpyydyksestä johtuva saimaannorpan kuolema.

”Kyseessä oli mateen ja hauen pyynnissä käytetty monofiiliverkko. Verkon solmuväli oli 45 millimetriä ja langan paksuus 0,17 millimetriä. Verkko oli laillinen ja sijaitsi laillisella alueella”, sanoo suojelubiologi **Jouni Koskela** Metsähallituksesta.

Norpan kuolema harmitti suuresti kalastajaa. Metsähallitus ja tutkijat kiittävät häntä ikävän tapahtuman ilmoittamisesta.

Valkohäntäpeuran saalismäärä kasvoi

Pienten hirvieläinten metsästyskausi päättyi tammikuun lopussa. Riistakeskuksen mukaan kaudella kaadettiin 24 773 valkohäntäpeuraa, 50 kuusipeuraa, 20 metsäpeuraa ja 4 220 metsäkaurista.

Taloudellisesti arvioituna toiseksi merkittävimmän riistaeläimen, valkohäntäpeuran, saalismäärä kasvoi edellisvuodesta yli 3 000:lla eläimellä. Metsästäjät arvioivat kannan vahvistuneen entisestään.

Metsäpeuralle pyyntilupia oli käytettävissä ainoastaan tietyillä Pohjanmaan ja Keski-Suomen alueilla. Myönnetyillä luvilla on pyritty vähentämään muun muassa peurojen aiheuttamia peltovahinkoja.